

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/14472
GK: 158

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2010/492514
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Oğuz Oyan

ÇOK İVEDİ

30 Temmuz 2010

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 17.05.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23168 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Oğuz Oyan'ın 7/14472 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ OĞUZ OYAN'IN
SAYIN BAKANIMIZA YÖNELTTİĞİ
7/14472 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU:

ABD Büyükelçiliği WEB Sitesinde "Etkinlikler 2010 Spot Konya Şehir Temsilcisi Programı" (Mart 2010) başlığı altında, ABD Büyükelçiliği'nin Konya Şehir Temsilcisi Daniel Keen ile bir röportaja yer verilmiştir. Keen, röportajında, "Şehir Temsilciliği programı, ABD Hükümeti ile konsoloslüğümüz veya büyükelçiliğimiz olmayan bazı Türk şehirleri arasında daha fazla teması kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla oluşturulmuştur. Bu program, ABD diplomatlarını program kapsamında olan şehirlerdeki siyaset, eğitim ve iş önderleriyle Ankara'daki ABD Büyükelçiliği arasında ilk temas edilecek şahıs olarak görevlendirir" demektedir. Bu yeni gelişmenin aydınlığa çıkarılması açısından yanıtlanması dilediğim sorular şöyledir:

1. Şimdiye kadar Konya dışında hangi illerde ABD Büyükelçiliğinin "şehir temsilciliği" programı başlatılmıştır veya başlatılması programlanmıştır?
2. Söz konusu "şehir temsilciliği" programı Türkiye ile ABD arasında bir karşılıklılık sözleşmesi uyarınca mı yürürlüğe sokulmuştur? Eğer öyleyse Türkiye'nin ABD'de hangi şehirlerde "şehir temsilcileri" bulunmaktadır?
3. Değilse, bu program konusunda Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na başvurulup resmi izin alınmış mıdır?
4. ABD konsolosluklarının bölgelerindeki demokratik kitle örgütleri, STK, sendika ve siyasi partilerle ilişkilerinde Adana Başkonsolosluğu'nun Batman Baro seçimlerine müdahalesi örneğinde görüldüğü gibi müdahaleci/karışmacı bir tutum izlediği bilinirken, şimdi denetimi daha zor olan bu "şehir temsilcileri"nin benzer faaliyetlerini veya ABD çıkarları doğrultusunda kamuoyu oluşturma çalışmalarını nasıl izlemeyi ve kontrol etmeyi düşünüyorsunuz?

CEVAP:

ABD Büyükelçiliği'nin web sitesinin incelenmesinden ve ABD Büyükelçiliği yetkilileriyle gerçekleştirilen görüşmelerden, ABD'nin Ankara Büyükelçiliği'nce başlatılan "şehir temsilcileri programı"yla, ABD'nin, Türkiye'nin büyük şehirleriyle ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel ilişkileri güçlendirmeyi ve işbirliğini geliştirmeyi hedeflediği öğrenilmiştir.

Söz konusu program hakkında web sitesinde yer alan bilgilerden de görüleceği üzere anılan program hâlihazırda, İzmir, Konya ve Kayseri illeri için uygulanmaktadır.

Program çerçevesinde, Büyükelçilikte çalışan resmi personel arasından bazı yetkililerin anılan büyük şehirlerimiz ile ilişkileri geliştirmek üzere görevlendirilmiş oldukları web sitesinde belirtilmektedir. Nitekim, dosyalarımızın incelenmesinden, Christiaan DeLuigi, Sara Borenstein ve Daniel Keen adlı Büyükelçilik mensuplarının göreve başlama bildirim formlarında İkinci katip olarak görev yapacakları belirtilmiş olup, kendilerine 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi ve Kimlik Kartı Yönetmeliğimiz çerçevesinde, Bakanlığımızca, yabancılara mahsus kimlik kartı düzenlenmiştir.

Bu bağlamda, Ankara'da mukim ve diplomatik listede kayıtlı söz konusu personelin görevi, ilgili ilin resmi yetkilileri ve iş çevreleri ile Amerikan Büyükelçiliği arasındaki

temasların tesisi ve sürdürülmesini kolaylaştırmak, ayrıca, Türkiye'nin sanayi şehirleri arasında saydığımız bu şehirlere yönelik Amerikan iş çevreleri ve yatırımcısının ilgisini teşvik etmektir.

“Şehir temsilcileri”ni, sözkonusu illerdeki vatandaşlarımızın ABD ve ABD ile ilişkiler çerçevesindeki sorularını (ABD’de yüksek öğrenim ve ticaret yapma imkânları gibi) ilk elden ve doğrudan yanıtlandıracak “irtibat görevlileri” olarak görmek mümkündür. Büyükelçiliğin bu çerçevede görevlendirilmiş olan yetkilileri bu bağlamda, zaman zaman sözkonusu illerimize ziyaretler ve temaslarda bulunmaktadırlar.

“Şehir temsilciliği” programı Türkiye ile ABD arasında bir karşılıklılık sözleşmesi uyarınca yürürlüğe girmemiştir ve böyle bir sözleşmeyi de gerektirmemektedir. Türkiye’nin ABD’de “şehir temsilcileri” olarak adlandırılmış görevlileri bulunmamaktadır. Şehir temsilcisi atanması sürecinin resmi bir yanı bulunmamakta olup, münhasıran Büyükelçiliğin günlük işleri çerçevesinde yapılmış bir iç görevlendirmedir. İzmir, Kayseri ve Konya illerinde ilave ABD resmi temsilciliği tesis edilmesi de sözkonusu değildir. Zira, herhangi bir yeni temsilciliğin açılması Bakanlığımın onayını gerektirmektedir.